

Hotărârea CNCD privind neacordarea unei locuințe sociale persoanei cu dizabilități

Hotărârea nr: 388 din 2.09.2015

Dosar nr.: 240/2015

Petiția nr.: 2632/14.04.2015

Petent: B.C.

Reclamat: Instituția Primarului din Piatra Neamț

Obiect: neacordarea unei locuințe sociale persoanei cu dizabilități

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul procedural al petentului

[...]

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră discriminatorie neacordarea unei locuințe sociale. Arată că este orfan și are o dizabilitate.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare, O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 2.06.2015 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare, CNCD). S-a invocat din oficiu excepția de tardivitate pentru faptele anterioare datei de 09.04.2014.

3.3. La audierea din 2.06.2015 părțile nu s-au prezentat.

3.4. Punctul de vedere al reclamatului s-a comunicat către petent, iar punctul de vedere al petentului către reclamat, fiind solicitate concluzii scrise.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 2632/14.04.2015 petentul, orfan și cu dizabilități, arată că este fără locuință, deși din 2013 a solicitat rezolvarea problemei de către reclamat, prin acordarea unei locuințe sociale.

A depus la dosar înscrisuri.

4.1.2. Prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 3788/02.06.2015 petentul a menținut cele arătate în petiție.

A depus la dosar înscrisuri.

4.1.3. Prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 4875/16.07.2015 petentul a menținut cele arătate în petiție.

A depus la dosar înscrișuri.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul, prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 3698/27.05.2015, arată că există o ordine de prioritați pentru acordarea locuințelor sociale, fiind mai mulți solicitanți decât locuințe disponibile. Petentul figurează la poziția 132 cu 77 de puncte, în 2015 fiind repartizate 51 de unități locative. La nivelul localității sunt înregistrate 1000 de solicitări, unele de peste 10 ani, iar în ultima perioadă nu au fost realizate construcții noi de locuințe. Petentul este informat în mod regulat privind situația actuală.

A depus la dosar înscrișuri.

4.2.2. Prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 4967/20.07.2015 petentul a menținut cele arătate în punctul de vedere anterior.

A depus la dosar înscrișuri.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că petentul, orfan și persoană cu dizabilitate, nu a primit la cerere locuință socială. La nivelul localității Piatra Neamț sunt înregistrate 1000 de solicitări, unele de peste 10 ani, iar în ultima perioadă nu au fost realizate construcții noi de locuințe. Petentul figurează la poziția 132 cu 77 de puncte. Totodată Colegiul director constată că pentru starea de sănătate (dizabilitate) se acordă maxim 7 puncte, însă pentru nivelul de studii maxim 35 de puncte, conform H.C.L. nr. 258/29.08.2013.

5.2. Colegiul director respinge excepția de tardivitate invocată din oficiu, considerând că faptele prezentate au un caracter continuu, având în vedere faptul că la punctarea solicitărilor vechimea solicitării are relevanță.

5.3. Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare, O.G. nr. 137/2000) la art. 2 alin. (1) prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

5.4. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.5. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele

între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: *Fredin c. Suediei*, 18 februarie 1991; *Hoffman c. Austriei*, 23 iunie 1993, *Spadea și Scalabrino c. Italiei*, 28 septembrie 1995, *Stubbings și alții c. Regatului Unit*, 22 octombrie 1996).

5.6. În hotărârea dată în cazul *Thlimmenos c. Greciei* din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

5.7. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.8. Art. 20 din Legea nr. 448/2006, la art. 20, prevede:

„(1) În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la obținerea unei locuințe, autoritățile publice au obligația să ia măsuri pentru introducerea unui criteriu de prioritate pentru închirierea, la nivelurile inferioare, a locuințelor care aparțin domeniului public al statului ori unităților administrativ-teritoriale ale acestuia.

(2) Persoanele cu handicap grav beneficiază de următoarele drepturi:

a) acordarea unei camere de locuit, suplimentar față de normele minimale de locuit prevăzute de lege, pe baza contractelor de închiriere pentru locuințele care aparțin domeniului public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale ale acestuia;

b) stabilirea chiriei, în condițiile legii, pe baza contractelor de închiriere pentru suprafețele locative cu destinație de locuințe, deținute de stat sau de unitățile administrativ-teritoriale ale acestuia, la tariful minim prevăzut de lege.

(3) Beneficiază de prevederile alin. (2) și familia sau reprezentantul legal pe perioada în care are în îngrijire un copil ori un adult cu handicap grav.

(4) Beneficiază de prevederile alin. (2) lit. b) și adultul cu handicap accentuat”.

5.9. Colegiul director constată că petentul nu a fost tratat relevant diferit față de alte persoane, deși legislația [Legea nr. 448/2006, art. 20 alin. (1)] prevede un astfel de tratament. O persoană fără dizabilitate, cu studii superioare de lungă durată, ar fi obținut un punctaj mult superior petentului (90 de puncte față de 77 de puncte). Astfel în conformitate cu punctajul dezvoltat și aplicat de reclamat studiile sunt mult mai relevante decât starea de dizabilitate, în contradicție cu legislația în domeniu.

5.10. Criteriul pe baza căruia petentul trebuia tratat în mod diferit față de alte persoane este dizabilitatea.

5.11. Dreptul atins este cel specificat de Legea nr. 448/2006, art. 20.

5.12. În concluzie acordarea unui punctaj de numai 7 puncte pentru handicap/invaliditate de gradul I, comparativ cu acordarea punctajului pentru nivelul de educație (care poate ajunge la 35) reprezintă o deosebire și preferință, pe bază de dizabilitate, care are ca efect restrângerea dreptului la locuire (conform prevederilor Legii nr. 448/2006), astfel este discriminatorie conform art. 2 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000.

5.13. Art. 10 din O.G. nr. 137/2000 prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:

[...]

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități”.

5.14. Colegiul director constată incidența acestei prevederi, întrucât prin fapta reclamatului nu s-a acordat, la cerere, drepturile și facilitățile prevăzute de Legea nr. 448/2006, art. 20.

5.15. Art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 prevede: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

5.16. Colegiul director aplică reclamatului amenda contravențională de 1000 lei având în vedere următoarele:

- discriminarea a vizat o persoană;
- discriminarea a privat o persoană pe o perioadă lungă de timp de dreptul la locuință;
- discriminarea provine de la autoritatea publică locală care are obligația respectării drepturilor omului.

5.17. Alin. (2) al art. 26 prevede: „Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești”.

5.18. Colegiul director obligă reclamatul să publice pe pagina de internet a Primăriei Piatra Neamț un rezumat al prezentei hotărâri.

5.19. Recomandă reclamatului să inițieze modificarea H.C.L. nr. 258/29.08.2013 în sensul de a mări punctajul acordat pentru starea de sănătate peste punctajului acordat pentru nivelul de studii, pentru conformitate cu prevederile Legii nr. 448/2006.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

Colegiul director hotărăște:

1. Respinge excepția de tardivitate din oficiu, **având în vedere art. 20 alin. (1) al O.G. nr. 137/2000;**

2. Acordarea unui punctaj de numai 7 puncte pentru handicap/invaliditate de gradul I, comparativ cu acordare punctajului pentru nivelul de educație (care poate ajunge la 35) reprezentată discriminare conform art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 10 lit. h) al O.G. nr. 137/2000;

3. Aplică reclamatului, Instituției Primarului din Piatra Neamț, amenda contravențională de 1000 lei conform art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000;

4. Obligă reclamatul să publice pe pagina de internet a Primăriei Piatra Neamț un rezumat al prezentei hotărâri conform art. 26 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000;

5. Recomandă reclamatului să inițieze modificarea H.C.L. nr. 258/29.08.2013 în sensul de a mări punctajul acordat pentru starea de sănătate peste punctajului acordat pentru nivelul de studii, pentru conformitate cu prevederile Legii nr. 448/2006;

6. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților, Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și Direcției Generale a Finanțelor Publice Neamț pentru încasarea amenzii.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință: Bertzi Theodora, Gheorghiu Luminița, Haller István, Jura Cristian, Lazăr Maria, Manole Petre Florin